

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/11/2013
Identifikačné číslo spisu:	2010200200
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2010200200.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu ALU STABRO, spol. s r. o., Bratislava, Jalovcova 6, IČO: 31 335 489, zastúpeného advokátkou JUDr. Máriou Löfflerovou, Révová 29, Bratislava, proti žalovaným: 1/ CESTKOM, s. r. o., Senica, Hollého 742, IČO: 34 098 798 a 2/ JUDr. Jozef Hilek - Jozef Hilek - staviteľ, V. P. Tótha 1493/1A, Senica, IČO: 34 117 709, zastúpenému SCHUBERT & partners, s. r. o., Bratislava, Vansovej 2, o zaplatenie 108 762,40 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 23. novembra 2012, č. k. 19 Cb 1/2010- 948, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave z 23. novembra 2012, č. k. 19 Cb 1/2010-948 sa z r u š u j e a v e c s a v r a c i a t o m u t o s ú d u n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 8. apríla 2005 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 3 160 260,10 Sk (104 901,42 eur) so 17,6% úrokom z omeškania od 24. 02. 2000 až do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne zo sumy 3 130 260,10 Sk od 24. 02. 2000 do zaplatenia a na trovách konania 308 015,-- Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací vec v časti, ktorou bolo žalobe vyhovené, preskúmal a rozhodol rozsudkom zo 14. júna 2007, č. k. 6 Obo 306/2005-616 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením z 28. januára 2010, č. k. 1M Obdo V 11/2008-712 rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie.

Dovolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že z obsahu spisu sa zatiaľ nedá zistiť, či sa účastníci v zmluve o dielo z 12. marca 1996 (ďalej len zmluva) skutočne dohodli na cene 5 298 435,-- Sk (cena uvedená na fotokópii na č. l. 129 a nasl. a rukou napísaná) a dohodu o nej aj potvrdili podpisom zmluvy. V spise nie je založený originál zmluvy, súdy nezisťovali, aké znenie zmluvy účastníci podpísali (najmä či

bola v podpísanej zmluve uvedená konkrétna cena), prečo majú založené fotokópie rôzne znenie, prípadne, ktoré znenie je autentické. Ďalej uviedol, že v zmluve je nejasný zmysel vety, v ktorej sa uvádza, že: „cenové ponuky budú vyhotovené tak, že práce a montážne práce budú ocenené podľa zoznamu orientačných cien.“ Podľa dovolacieho súdu, ak podľa predchádzajúcich ustanovení cena bola stanovená na základe cenovej ponuky a podľa poslednej veta čl. III/1 je cenová ponuka neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy, znamená to, že cenová ponuka, ktorá bola podkladom pre stanovenie ceny, existovala a bola odsúhlasená už v čase uzavretia zmluvy. Nie je jasné, aké ďalšie práce sa majú po uzavretí zmluvy v budúcnosti oceňovať a aké ponuky sa majú vyhotovovať, ani ako to prípadne ovplyvní už dohodnutú cenu diela.

Podľa dovolacieho súdu o pevne stanovenú cenu diela by išlo aj vtedy, ak by konkrétna suma nebola priamo v zmluve uvedená. Za predpokladu, že v čase podpisu bola vypracovaná cenová ponuka a pred podpisom zmluvy bola k dispozícii aj pre objednávateľa, bola pevná cena v zmluve dohodnutá s odkazom na cenovú ponuku, ak z nej cena skutočne vyplýva. Z obsahu spisu však nie je možný priebeh uzatvárania zmluvy, čo mali účastníci k dispozícii, príp. kde je originál. Ďalej uviedol, že súčet cien na dokladoch v obale, označených ako príloha k ZOD 127-95/001 predstavuje sumu uvedenú ako cena diela na žalovanými predloženou fotokópiu zmluvy, a to 5 298 435,-- Sk bez 6% DPH. Pri splnení týchto predpokladov by bol objednávateľ povinný takúto dohodnutú cenu zaplatiť a nie je dôvod znalecky skúmať, či je takáto cenová ponuka v súlade s cenníkom.

Tieto výhrady sa nevzťahujú na dielo dodané na základe dodatku č. 1 a dodatku č. 2 k zmluve o dielo.

V uvedených dodatkoch je celkom jednoznačne uvedený ich predmet a dohodnutá cena, a to v dodatku č. 1 4 270 494,70 Sk a 2 732 675,30 Sk, v dodatku č. 2 3 445 260,-- Sk a 13 923 874,-- Sk. Ide nepochybne o pevne dohodnutú cenu diela, ktorú sú žalovaní povinní zaplatiť, takže bez ohľadu na to bude skutkový záver o spôsobe určenia ceny diela v pôvodnej zmluve o dielo, nebude to mať vplyv na cenu dohodnutú v dodatkoch a nebude treba ich znalecké posúdenie.

Dovolací súd konštatoval, že znalecké dokazovanie o cene diela bolo predčasné a znalecké posudky znalcov Ing. Chovanca a Ing. Vaška hodnotil ako nedostatočné.

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 104 901,42 eur so 17,6% úrokom z omeškania od 24. 02. 2000 až do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne zo sumy 104 901,42 eur od 24. 02. 2000 až do zaplatenia a 18 053,92 eur, z toho 13 703,52 eur náhrada trov konania právneho zastúpenia.

Rozhodol tak s odôvodnením, že v novom konaní opäť vypočul účastníkov konania, ďalej vypočul svedkov T. F. a Ing. N. J. a vykonal dokazovanie znaleckou spoločnosťou CENEKON, spol. s r. o. Súd poukázal na výpoveď svedkyne Ľ. F., ktorá uviedla, že na základe objednávky žalobcu vypracovala cenové ponuky diela, nepamätá si už, z akého dôvodu išlo o viac dielčích rozpočtov, o dohodách medzi zmluvnými stranami nebola informovaná. Nebola na ňu vznesená požiadavka, týkajúca sa konkrétnej ceny diela, sama zvažovala, či sa všetky práce dajú oceniť podľa cenníka ODIS, alebo je potrebné vykonať individuálnu kalkuláciu, taktiež podľa cenníka ODIS. Cena materiálu jej bola oznámená, túto zahrnula do cenovej ponuky bez úprav, nakoľko do rozpočtov sa cena dáva bez obstarávacích nákladov a DPH. Z výpovede svedka Ing. Pavla Kalmana vyplýva, že ako riaditeľ žalovaného 2/, pôsobiaci do apríla 1997, podpisoval prvotnú zmluvu o dielo so žalobcom. V prípade žalobcu išlo o subdodávateľa stavby väčšieho rozsahu pre Naftu Gbely, ktorej projekt bol precízne spracovaný, a preto cenu diela pre jednotlivých subdodávateľov bolo možné stanoviť vopred. Nepamätá si, či cena predmetného diela bola stanovená ako cena pevná, nepozná dôvod, pre ktorý by do zmluvy cena uvedená nebola, avšak má za to, že v čase podpísania zmluvy, cena musela byť jednoznačne stanovená, známa musela byť minimálne cena orientačná.

Súd ďalej poukázal na závery znaleckého posudku znalca CENEKON, spol. s r. o., č. 5/2012 v spojení s doplnujúcim písomným stanoviskom a vyjadrením na pojednávaní, podľa ktorého fakturácia diela bola

vykonaná v súlade so zmluvou o dielo a jej dodatkami a v súlade s cenovými ponukami, pričom obstarávacia prírážka nebola predmetom kalkulácii, na základe ktorých bola robená fakturácia. Cenník ODIS, prípadne jeho kalkulačný vzorec nebolo možné použiť na určenie ceny výrobku, v danom prípade okien, nakoľko cenník určuje cenu hlavnej stavebnej a pridruženej výroby z pohľadu ceny práce. Samotné okno ako zámočnícky výrobok vstupuje do ceny diela s konkrétnou cenou, dohoda o cene obsiahnutá v zmluve sa preto nemohla týkať ceny výroby okien. Ich výroba sa riadi kalkuláciami s inými vstupmi ako je stavebná výroba, z ktorých znalcovi neboli známe nepriame režijné náklady, ktoré sú individuálne, nezávislé od nákladov na výrobné miesto, mechanizmy a pod., ich výšku 196% však považuje za primeranú vzhľadom na poznatky o režijných nákladoch zámočníckych výrobkov. Podľa posudku č. 109/2012 vypracovaného Ústavom stavebnej ekonomiky, s. r. o., predloženého žalovaným 2/, cena diela nebola žalobcom vyfakturovaná v súlade s cenovými ponukami a cenové ponuky nevychádzali z cenníka ODIS 1995,1996, niektoré z obstarávacích faktúr neobsahovali presný položkový súpis dodaného materiálu, preto nebolo možné zodpovedať otázku, či cena nosného materiálu pre montážne práce bola určená bez prírážky obstarania. Rozdiel medzi vyfakturovanou cenou diela a cenou určenou podľa cenníka ODIS je podľa tohto posudku 7 028 345,09 Sk bez DPH, resp. 7 333 074,52 Sk bez DPH. Nakoľko závery vyššie uvedeného znaleckého posudku sú v priamom rozpore so závermi predchádzajúcich troch znaleckých posudkov vypracovaných vo veci, na základe rozhodnutia súdu a samotné neposkytujú obraz o tom, v čom by mala nesprávnosť fakturácie spočívať, hoci zadávateľ otázku znalcovi v tomto smere zadal, ako ani o tom, aké doklady, týkajúce sa sporu, boli znalcovi zadávateľom zainteresovaným na výsledku sporu poskytnuté, súd tomuto listinnému dôkazu neprisúdil dôkaznú silu prevyšujúcu hodnovernosť posudku CENEKON, s. r. o. a z toho istého dôvodu nevyhoviel návrhu žalovaného 2/ na doplnenie dokazovania výsluchom Ing. S. R.-zástupcu Ústavu stavebnej ekonomiky, s. r. o.

Vzhľadom na rozpornosť výpovedí účastníkov konania (podľa žalobcu bola dohodnutá pevná cena diela a podľa žalovaných bol dohodnutý iba spôsob určenia ceny), súd uzavrel, že cena diela nebola dohodnutá ako pevná cena diela (s výnimkou častí diela, ktoré boli predmetom dodatku č. 1 a 2) a keďže žalobca nepreukázal existenciu cenovej ponuky potvrdennej objednávateľom, z ktorej by bolo možné bez pochybností určiť, že bola neoddeliteľnou súčasťou zmluvy tak, ako je uvedené v článku III bode 1 zmluvy. Tvrdenia žalobcu spochybňuje samotná formulácia článku III, odhliadnuc od skutočnosti, že nebol objasnený dôvod absencie ceny diela v texte zmluvy, ktorý obsahuje údaj o ničím nekonkretizovanej cenovej ponuke, ale aj o viacerých cenových ponukách, ako aj o budúcom spôsobe ich vyhotovenia. Súd tak vychádzal zo záveru, že zmluvnými stranami bol v súlade s § 546 ods. 1 Obch. zák. určený spôsob stanovenia ceny diela - práce a montážne práce ocenené podľa zoznamu smerných orientačných cien ODIS, s. r. o., Žilina, pre rok 1995 a 1996, nosný materiál - ocenený podľa obstarávacích faktúr dodávateľa bez prírážky obstarania a v prípade prác neuvedených v cenníku ODIS sa pri výpočte jednotkovej ceny bude používať kalkulačný vzorec uvedený v cenníku ODIS 1995. Takto dohodnutý spôsob určenia ceny diela mal súd preukázaný závermi troch znaleckých posudkov, napriek už uvedeným nedostatkom dvoch z nich a dovolacím súdom konštatovanej predčasnosti znaleckého dokazovania. Súd vychádzal zo znaleckých posudkov, najmä posudku spoločnosti CENEKON, ako aj z výpovede svedkyne L. F. a mal za preukázané, že cena nosného materiálu, účtovaná žalobcovi jeho subdodávateľmi, bola objednávateľovi diela fakturovaná bez navýšenia o prírážku obstarania v súlade so zmluvným dojednaním, ktorú skutočnosť nespochybňuje prípadná absencia položkového súpisu dodaného materiálu v dodávateľských faktúrach, vystavených spoločnosťou HUECK systém, s. r. o.

Za nedôvodnú a odporujúcu výsledkom znaleckého dokazovania považoval súd námietku žalovaných k spôsobu fakturácie žalobcom, ktorý žalovaný považovali za fakturáciu 100% ceny diela a nerealizovanou možnosťou uplatniť zádržné právo na 10% fakturovanej ceny. Správnosť fakturácie priamo 90% z ceny predmetu zmluvy a uplatnenia nároku na zaplatenie zostávajúcich 10% z ceny diela po odstránení vád a nedorobkov diela konečnou faktúrou vyplýva z článku IV. Bod 2 zmluvy o dielo. Z uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolania žalovaní 1/ a 2/. Žalovaný 1/ žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru rozhodnutie je nesprávne a

konanie je postihnuté vadami v oblasti dôkazov aj interpretácie svedkov, súd vychádzal z nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu. Poukázal na zápisnicu z pojednávania (bez uvedenia dátumu pojednávania/, na ktorom bola vypočutá svedkyňa T. F., ktorá na otázku žalovaného 1/ ako pri vyhodnocovaní cenovej ponuky pri špecifikácii č. 767/1 dospela k čiastke 2 897 240,-- Sk uviedla, že tento výsledok spočítala na základe projektovej dokumentácie. Nepamätá si už presne, musela mať nejaké podklady, z ktorých túto sumu zostavila. Po nahliadnutí do špecifikácie č. 767/1 svedkyňa uviedla, že v prípade čiastky 2 897 240,-- Sk ide o cenu materiálu. Ide o cenu výrobku, ktorá bola stanovená podľa kalkulácie v súlade s cenníkom ODIS. Nevie, či podrobnejšiu kalkuláciu tejto čiastky odovzdala aj žalobcovi. Nevie, prečo práve táto položka nie je v cenovej ponuke rozkalkulovaná, nepamätá sa. Ďalej podotkol, že takýchto nerozkalkulovaných položiek podľa kalkulačného vzorca ODIS je za celé dielo 8 a sú v hodnote 33 907 683,-- Sk z celkového rozpočtu 35 461 447,-- Sk. Podrobný prehľad týchto položiek je uvedený v dokumente „Rekapitulácia rozpočtových nákladov“ a je založený v spise, no súd prvého stupňa sa s týmto dokladom vôbec nezaoberal, okrem toho v tomto dokumente je jasne a presne uvedený kalkulačný vzorec ODIS aj s vysvetlením jednotlivých technických názvov. Správnosť použitého kalkulačného vzorca potvrdila spoločnosť ODIS, s. r. o., Žilina, listom z 22. augusta 2011 a ani k tomuto dôkazu súd neprihliadol.

K výpovedi svedka Ing. N. J. uviedol, že je účelová, nepravdivá a zavádzajúca. V spise sú založené dva dodatky k základnej zmluve o dielo, ktoré podpisoval svedok. Tak isto aj ostatné tvrdenia o tom, že projekty boli precízne spracované pre celé dielo, sú nepravdivé, nakoľko projekty boli dodávané projekčnou kanceláriou priebežne, ako ich dodávala projektová kancelária Aplan Bratislava, na čo veľakrát poukazoval žalovaný. Podotkol, že svedok Ing. N. J. podpísal za celé dielo u subdodávateľov celkovo 22 dodatkov, pričom tieto dodatky boli robené postupne, ako prichádzala projektová dokumentácia. Zdôraznil, že sám investor viackrát požadoval od žalobcu kalkuláciu podľa kalkulačného vzorca ODIS, naposledy na kontrolnom dni 27. marca 1997, na ktorom bol prítomný aj zástupca spoločnosti ALU STABRO, Ing. Loukota, požadoval SDI-stavebný dozor investora Ing. Gvozdiak špecifikáciu cien okien a požadoval to do 4. apríla 1997. Žalovaný žiadal viackrát, aby bol vypočutý ako svedok Ing. Z., ktorý pri jednaniach zastupoval investora Naftu Gbely, a. s.

Žalovaný 1/ namieta aj voči záverom znaleckého posudku spoločnosti CENEKON, spol. s r. o., č. 5/2012, podľa jeho názoru posudok nemá žiadnu výpovednú hodnotu, nezodpovedal ani jednu otázku súdu. Je to preto, lebo spoločnosť CENEKON, spol. s r. o., je priamym konkurentom na trhu v oblasti oceňovania stavieb a cenotvorby spoločnosti ODIS a podľa jeho názoru nie je možné použiť kalkulačný vzorec ODIS na vykalkulovanie predmetu zmluvy o dielo. Vo výpovedi uviedol, že zistil vo výpočte žalobcu chybu v nepriamych nákladoch, ktoré sú väčšie o 138% v neprospech žalovaných. Z neznámych príčin však nevykonal prepočet, zrejme aby nezistil finančný rozdiel.

Ďalší znalecký posudok, ktorý si objednal žalovaný 1/ a ktorý vykonal Ústav stavebnej ekonomiky, s. r. o., Bratislava, obsahuje odpovede na všetky otázky súdu. Súd však naň vôbec neprihliadol a ani nebol ochotný vypočúť Ing. S. R. ako zástupcu Ústavu stavebnej ekonomiky, s. r. o., hoci to žalovaný navrhovali. Ďalej uviedol, že podľa vyjadrenia žalobcu existuje aj dodatok č. 3, ktorý má zjavnú prepojenosť na výrobky uvedené v základnej zmluve a vrhajú svetlo aj na problematiku pevnej ceny a tento súd nepreskúmal a ani sa ním nezaoberal.

Žalovaný 2/ v odvolaní žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, lebo súd prvého stupňa nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaný 2/ uviedol, že s ohľadom na znenie zmluvy a na vykonané dokazovanie je jednoznačné, že zmluvnými stranami nebola dohodnutá pevná cena (s výnimkou častí diela, ktoré boli predmetom dodatkov č. 1 a 2). V konaní sa nepreukázala existencia takej cenovej ponuky potvrdennej objednávatelom, z ktorej by bolo možné bez pochybností určiť, že bola neoddeliteľnou súčasťou zmluvy tak, ako je to uvedené v článku III. Bode 1 zmluvy. Súd správne vychádzal zo záverov, že zmluvnými

stranami bol v súlade s § 546 ods. 1 Obchodného zákonníka určený spôsob stanovenia ceny diela: práce a montážne práce budú ocenené podľa zoznamu smerných orientačných cien ODIS, s. r. o., Žilina pre rok 1995 a 1996, nosný materiál pre montážne práce bude ocenený podľa obstarávacích faktúr dodávateľa bez prirážky obstarania, a práce uvedené v cenníku ODIS sa pri výpočte jednotlivých cien bude používať kalkulačný vzorec uvedený v cenníku ODIS 1995.

Súd prvého stupňa napriek tomu, že vo svojom rozhodnutí správne ustálil spôsob určenia ceny diela, napokon ho nerešpektoval, na práce uvedené v cenníku ODIS sa pri výpočte jednotkových cien nepoužil kalkulačný vzorec uvedený v cenníku ODIS 1995, ale použila sa individuálna kalkulácia žalobcu, ktorá sa neopierala o spôsob výpočtu ceny určenej v zmluve.

Súd sa pri rozhodnutí opierať o znalecký posudok znaleckej organizácie CENEKON, spol. s r. o., ktorý nerešpektoval znenie zmluvy o dielo ako jediný posudok toto znenie rešpektoval posudok Ústavu stavebnej ekonomiky, s. r. o., ktorý si dali vypracovať žalovaní. Podľa záverov tohto posudku cena diela nebola žalobcom vyfakturovaná v súlade s cenovými ponukami a cenové ponuky nevychádzali z cenníka ODIS 1995, 1996, niektoré z obstarávacích faktúr neobsahovali presný položkový súpis dodaného materiálu, preto nebolo možné zodpovedať na otázku, či cena nosného materiálu pre montážne práce bola určená bez prirážky obstarania. Rozdiel medzi vyfakturovanou cenou diela a cenou určenou podľa cenníka ODIS je podľa tohto posudku 7 028 345,09 Sk bez DPH. Tento listinný dôkaz nechal súd bez povšimnutia a nevyhovelo ani návrhu žalovaných, aby bolo doplnené dokazovanie výsluchom Ing. S. R., zástupcu Ústavu stavebnej ekonomiky, s. r. o. Pritom súd prvého stupňa sám dospel k názoru, že závery znaleckého posudku vypracovaného Ústavom stavebnej ekonomiky, s. r. o., sú v priamom rozpore so závermi posudku, vypracovaného spoločnosťou CENEKON, spol. s r. o. a už tento fakt mal byť dôvodom na vypočutie znalca znaleckej organizácie Ústavu stavebnej ekonomiky, s. r. o. Znalecký posudok zabezpečený žalovaným je odborným posudkom a mal slúžiť ako listinný dôkaz, ktorý objasňuje skutočnosti, ktoré nie sú súdu zrejmé z jeho činnosti. Týmto postupom súd neúplne zistil skutkový stav veci.

Podľa žalovaného 2/ súd opätovne nezohľadnil dohodnutý spôsob určenia ceny diela. Ďalej uviedol, že za nedôvodnú a odporujúcu výsledkom znaleckého dokazovania považoval súd námietku žalovaných, ktorá sa týkala spôsobu fakturácie žalobcom, ktorú fakturáciu žalovaní považovali za fakturáciu 100% ceny diela s nerealizovanou možnosťou objednávateľa uplatniť zádržné právo na 10% vyfakturovanej ceny. Správnosť fakturácie priamo 90% z ceny predmetu zmluvy a uplatnenia nároku na zaplatenie zostávajúcich 10% z ceny diela po odstránení väd a nedorobkov diela konečnou faktúrou (fa. č. 20000205) vyplýva z ustanovenia čl. IV. bod 2 zmluvy o dielo. S týmto záverom súdu odvolateľ nesúhlasí.

Podľa gramatického výkladu článku IV. Bodu 2 zmluvy: a/ platby za jednotlivé činnosti sa uskutočnia na základe predložených faktúr do celkovej výšky 90% z ceny predmetu zmluvy. Slovom platby sa rozumie platba objednávateľa dodávateľovi za vykonané práce. Opačným spôsobom platby neprebiehali. To znamená, že na základe predloženej faktúry dodávateľom je objednávateľ oprávnený vykonať platbu len do výšky 90% fakturovanej ceny predmetu zmluvy, b/ objednávateľ (žalovaný) mal zádržné právo na 10% z ceny fakturovanej dodávateľom až do odstránenia prípadných väd a nedorobkov zistených pri protokolárnom preberaní diela, alebo časti diela objednávateľom.

Dodávateľ bol povinný vystaviť faktúry za vykonané dielo v celom rozsahu tak, ako dielo vykonával a tak to aj robil, pretože faktúry sú vystavené na celú sumu dodávky a montáž, príp. iné plnenie, v žiadnej faktúre sa nevyskytuje poznámka, fakturujeme 90% ceny plnenia. Žalovaný bol spokojný s kvalitou práce žalobcu, a preto nikdy nesiahol k inštitútu zádržného práva.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniam žalovaných 1/ a 2/ žiada napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Uviedol, že napriek tomu, že žalobe bolo vyhovené, nestotožňuje sa s názorom súdu, že

žalobca nepreukázal dohodu o cene diela ako pevnej ceny. S vyhodnotením dôkazov, ktorými preukazoval žalobca dohodu o pevnej cene sa súd ani v jednom z odôvodnení svojich rozsudkov nevysporiadal. Žalovaný 2/ svojím podpisom potvrdil, že uzaviera cenu diela ako pevnú, na základe cenovej ponuky, ktorá tvorila neoddeliteľnú súčasť zmluvy, čo rovnako potvrdil svojím podpisom, pričom rozsiahle vypracovaná cenová ponuka, ktorá bola prílohou a neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, bola jediná a túto zhodne predložili všetci účastníci ZoD, nie je teda ani prakticky, ani právne nahraditeľná inou cenovou ponukou. Je nesporné, že žalovaným bola cena známa, pretože vlastnoručne vpísali do svojho výtlačku originálu ZoD, ktorú kópiu so skutočne dohodnutou cenou predložili súdu. Pevne dohodnutá cena predstavuje čiastku 5 298 435,-- Sk. Žalovaný 2/ pevne dohodnutú cenu fakturovanú žalobcom v rozsahu 90% aj zaplatil, čím uznal aj záväzok čo do dôvodu aj výšky. Pevnou cenou boli dohodnuté práce na diele, ktoré boli predmetom dodatku č. 1 a 2.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods.2 O. s. p. a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolania sú opodstatnené.

Predmetom konania je zaplatenie sumy 108 762,40 eur z titulu uhradenia časti ceny za dielo, ktorá doteraz nebola žalobcovi uhradená. V konaní bolo preukázané, že žalobca a žalovaný 2/ uzavreli 12. marca 1996 zmluvu o dielo č. 127-95/001 (ďalej len zmluva) s dodatkami, pre dielo „Rekonštrukcia a nadstavba administratívnej budovy NAFTA, a. s., Gbely“. Predmetom zmluvy bola výroba, dodávka a montáž hliníkových presklených konštrukcií. V čl. III/1 zmluvné strany dohodli, že: „cena diela je stanovená dohodou, ako pevná cena odsúhlasená na základe cenovej ponuky.“

Napriek rozsiahlemu dokazovaniu sa v konaní nepodarilo jednoznačne preukázať, konkrétnu sumu, ktorú zmluvné strany dohodli ako cenu za predmet zmluvy.

Dovolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí vyslovil okrem iného názor, že o pevne stanovenej cene diela by išlo aj v prípade, ak by konkrétna cena nebola priamo v zmluve uvedená, avšak v čase podpisu zmluvy by bola vypracovaná cenová ponuka a táto by bola pred podpisom k dispozícii aj pre objednávateľa, potom by bola pevná cena v zmluve dohodnutá odkazom na cenovú ponuku, čo naznačuje posledná veta v čl. III/1 zmluvy.

Súd prvého stupňa na pojednávaní 1. júla 2011 vypočul ako svedkyňu T. F., ktorá uviedla, že mala za úlohu spracovať cenovú ponuku na fasádu podľa priloženej dokumentácie a bolo na nej, aby zvážila, či sa všetky práce dajú oceniť podľa cenníka ODIS, alebo je potrebné vykonať individuálnu kalkuláciu... ďalej uviedla, že ona vyhotovila cenové ponuky, ktoré potom odovzdala Ing. Q., zástupcovi firmy Alu Stabro.

Z uvedenej svedeckej výpovede je zrejmé, že žalobca mal k dispozícii cenové ponuky, ktoré vypracovala T. F., pričom z doteraz vykonaného dokazovania nie je zrejmé, či boli predložené na odsúhlasenie objednávateľovi, ak áno, kedy a či práve na tieto cenové ponuky neodkazuje posledná veta čl. III/1. Je potrebné vytknúť súdu prvého stupňa, že sa dôsledne neriadil vyššie uvedeným záväzným právnym názorom dovolacieho súdu, vysloveným zrušujúcom uznesení, ktoré vydal v tejto veci. Predovšetkým však nechal bez povšimnutia ďalšie usmernenie dovolacieho súdu, podľa ktorého bez zadováženia skutkových okolností pre záver o tom, aká bola dohoda účastníkov o cene diela, alebo o spôsobe jej určenia, je znalecké dokazovanie predčasné, pretože až z uvedeného záveru môže vyplývať prípadná potreba znaleckého skúmania.

Súd prvého stupňa napriek tomu, že neskúmal ďalej, ako sa zmluvné strany dohodli, pokiaľ ide o cenové ponuky vypracované svedkyňou T. F., nariadil ďalšie znalecké dokazovanie. Je potrebné súhlasiť so žalovaným 2/, že znalecká organizácia CENEKON, spol. s r. o., ktorá vypracovala znalecký posudok číslo 5/2012, odpoveďou na otázku č. 1 v znaleckom posudku, že kalkulačný vzorec ODIS nebolo možné použiť na kalkuláciu výrobku, nerespektovala zmluvnými stranami dohodnuté zmluvné

podmienky. Znalec v prejednávanej veci nebol oprávnený vypočítať cenu diela spôsobom, ktorý on uzná za vyhovujúci, ale mal rešpektovať dohodu účastníkov, obsiahnutú v platnej zmluve. Pokiaľ tak neurobil, závery tohto posudku nemôžu byť podkladom pre rozhodnutie súdu. A to tým skôr, ak žalovanými doložený do spisu listinný dôkaz, a to znalecký posudok, vypracovaný Ústavom stavebnej ekonomiky, s. r. o., obsahuje výpočet ceny diela podľa cenníka a kalkulačného vzorca ODIS 1995, 1996. Tento rozpor nebolo možné nechať bez povšimnutia, vôbec sa ním nezaoberať a nevysvetliť, ako to urobil súd prvého stupňa. Pri hodnotení dôkazov vychádzať z posledného znaleckého posudku (č. 5/2012) a odkázať na predchádzajúce znalecké posudky, vypracované v tomto konaní, ktoré však dovolací súd vyhodnotil ako nedostatočné pre rozhodnutia vo veci, je nedostatočné zistenie skutkového stavu a rozhodnutie takto vydané, je v rozpore s ustanoveniami procesného práva.

Tento nesprávny postup súdu prvého stupňa mal za následok, že skutkové okolnosti, z ktorých vychádzal súd prvého stupňa pri rozhodovaní, sú nedostatočné a opäť nemôžu byť podkladom pre rozhodnutie vo veci. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijali členovia senátu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.